

Arjessa mukana

HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN ASUKASLEHTI | 2 / 2024

*Torit ja puistot
heräävät kesällä*

s. 4

*Kesäteattereiden taikaa
Hämeenlinnassa*

s. 12

*Elinvoiman ehto on
kasvu*

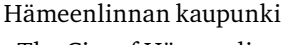
s. 14

Sisällys

Turvallista uintikesää.....	3
Torit ja puistot heräävät kesällä.....	4
Hämeenlinnalainen, ota puistot haltuun.....	5
Hämeenlinnassa toimii jo 15 kyläkummi.....	6
Tee kesän kutkuttavin taidekierros Hämeenlinnassa.....	7
Taidevaltakunta ´24 tarjoaa taidetta ja tapahtumia koko kesäksi.....	8
Hämeenlinnassa on kaikkea kaikenikäisille.....	10
Rento, mutta sitkeä ministeri.....	11
Yhdessä laulaminen, soittaminen ja näytteleminen yhdistävät kesäteatterissa.....	12
Elinvoiman ehto on kasvu.....	14
Liikuntahallit liikuttaa.....	16
Nuorten ohjaamo auki läpi kesän 2024.....	17
Kohti kaikkien hämeenlinnaa.....	18
Lämpimästi tervetuloa palvelupiste Kastelliin.....	19
Tärkeimmät puhelinnumerot.....	20

SEURAA SOMESSA

- Hämeenlinnan kaupunki
- Visithameenlinna.fi
- @hameenlinnankaupunki
- @visithameenlinna.fi
- Hämeenlinnan kaupunki
- - The City of Hämeenlinna

ARJESSA MUKANA ON HÄMEENLINNAN KAUPUNGIN JULKAISEMA ASUKASLEHTI, JOKA ILMESTYY VUOSITTAIN 3 KERTAA

JULKAISIJA
Hämeenlinnan kaupunki
Wetterhoffinkatu 2
13100 Hämeenlinna
viestinta@hameenlinna.fi

VASTAAVA TOIMITTAJA
Mia Hällström

TAITTO
Miika Kangasniemi

PAINOPAIKKA
Forssan Kirjapaino Oy

PAINOS
11 800

JAKELIJA
Jakelujuniorit oy

E-JULKAISU
www.hameenlinna.fi/asukaslehti

KANNEN KUVA
Olli-Pekka Latvala

ISSN-L 1796-2501
ISSN 1796-2501 (painettu)
ISSN 2323-4512 (verkkojulkaisu)

Arjessa mukana –asukaslehden päästöt on kompensoitu täysimääräisesti VCS-sertifioidulla (verra.org) metsien suojeleuhankkeella.

VARAA VENEPAIKKA KÄTEVÄSTI VERKOSTA KÄSIN

Hämeenlinnan kaupungin venepaikat ovat varattavissa uudesta sähköisestä varausjärjestelmästä, jonka kautta voit varata ja maksaa venepaikan silloin kun se sinulle parhaiten sopii. Järjestelmässä näet kaikki vapaat paikat reaaliajassa. Venepaikka maksetaan verkkopankin kautta varauksen teon yhteydessä.

venepaikat.hameenlinna.fi

ASUKASLEHDEN JAKELU

Kaupungin asukaslehti on jaossa kirjastoissa, palvelupiste Kastellissa, terveysasemilla, kaupoissa, matkailukohteissa ja ikäihmisten asumisyksiköissä. Seuraava lehti ilmestyy marraskuussa 2024.

Lehti on myös aina luettavissa osoitteessa www.hameenlinna.fi/asukaslehti

Tavoittiko tämä lehti sinut? Voit antaa palautetta jakelusta: viestinta@hameenlinna.fi

TURVALLISTA UINTIKESÄÄ

teksti **Heli Hakala**
kuva **Miika Kangasniemi**

Syanobakteerit eli sinilevät ovat vesistöjen lisääntyneen ravinnekuormituksen takia yleinen jokakesäinen uimareiden päänsärky. Sinileväesiintymisten ennustaminen on vaikeaa, sillä tuulet ja virtaukset vaikuttavat sinilevän määrään sekä esiintymisen kestoon. Tilanne voi vaihdella nopeasti jopa saman päivän aikana. Ravinteiden ohella myös tyyni ja lämmin sää lisäävät sinilevien kasvua.

ARVIOI SILMÄMÄÄRÄISESTI JA TEE HELPOT TESTIT

Sinilevän myrkyllisyyden takia sen tunnistaminen vedestä on arvokas taito. Varsinkin siitepölyä erehdytään luulemaan usein keväällä ja alkukesästä sinileväksi. Sinileväesiintymät ajoittuvat kuitenkin tavallisesti keskikesästä eteenpäin.

Kalenterin lisäksi myös väri auttaa tunnistuksessa; siitepöly on aina kellertävää, sinilevä taas usein vihertävää. Sinilevä ei myöskään esiinny siitepölyn tavoin laiturin ja rantakalusteiden pinnoilla. Sinilevä haisee pahalle, mutta niin myös vedessä hajoavat siitepölymassat.

Uimaveden sinilevätilannetta kannattaa arvioida itse silmämääräisesti. Vähäinen sinilevä näyttäytyy vedessä pieninä kellanvihreinä hippusina, tyynellä säällä harmaaisena kalvona. Runsaampi esiintymä on nähtävissä levälauttoina vedenpinnalla, ja usein myös rannalle ajautuneina kasuina.

Kaksi helppoa testiä, jotka voit itse suorittaa rannassa tai laiturilta, ovat keppitesti ja lasitesti. Jos vedessä kelluva levämassa hajooa kepillä nostettaessa hippusiksi, kyseessä on luultavammin sinilevä. Keppiin roikkumaan jäävä levä puolestaan on vaaratonta levää.

Toinen testaustapa on ottaa leväistä vettä lasiin ja antaa sen seistä siinä tunnin lasia liikuttamatta. Jos pinnalle nousee vihertäviä hiukkasia, kyseessä on todennäköisesti sinilevä.

VÄLTÄ UIMISTA

Uimareiden tulee välttää uimista runsaassa sinileväisessä vedessä, sillä siitä voi seurata ikäviä oireita, kuten erilaisia vatsaoireita, ihottumaa tai päänsärkyä. Oireet alkavat yleensä muutaman tunnin kuluttua altistuksesta kestäen tavallisesti muutamia päiviä, korkeintaan viikon.

Lemmikkieläimiä ei tule päästää uimaan sinileväiseen veteen, eikä sinileväistä vettä sovi myöskään käyttää syötävien kasvien kastelussa, eikä pesu- tai löylyvetenä. Veden keittäminen ei poista myrkyllisiä aineita.

Sinileväisessä vedessä uinti ei ole suositeltavaa lievissäkään tapauksessa, mutta näin tehtäessä tulisi erityisesti välttää sukeltamista ja veden nielemistä, sekä peseytymä uinnin jälkeen puhtaalla vedellä.

UIMAVESIÄ SEURATAAN UIMAKAUDEN AJAN

Yleisiltä uimarannoilta seurataan syanobakteerien runsautta uimavesinäytteenoton yhteydessä.

Uimarantojen levähavainnoista voi ilmoittaa Hämeenlinnan terveysvalvontaan, jonka yhteystiedot ovat rannoilla olevissa tiedotteissa. Kuntalaiset voivat lisätä myös omia levähavaintojaan uimarannoilta sekä muilta vesialueilta valtakunnalliseen Järviwikiin.

www.hameenlinna.fi/uimavesi
www.jarviwiki.fi/wiki/

TORIT JA PUISTOT HERÄÄVÄT KESÄLLÄ

teksti **Tanja Mäki-Kulmala**

Hämeenlinnan kauppatori täyttyy kesäkuukausina tapahtumista, torikahviloista ja -terasseista. Myös Hauhon kirkonkylän torimarkkinat ovat kesälauantaicin suositu käyntikohde ja kohtaamispaikka, joka kokoaa yhteen niin hämeenlinnalaisia kuin pitäjien kesäasukkaitakin.

HAUHON TORI

Hauhon yrittäjien perinteisiä kesätoreja pidetään lauantaisin klo 9-14. Toritapahtumien yhteyteen avautuu usein myös erilaisia pihakirppiksiiä ja -kahviloita esimerkiksi idyllisen Wanhan Raitin varteen.

• 29.6 Niskavuoren Markkinat

Hauhon torikesän käynnistää tuttuun tapaan Niskavuoren Markkinat, jonka yhteydessä valitaan uusi Niskavuorineuvos 2024 sekä Hauhon Sahtimestari 2024.

• 6.7 Kesätori

• 23.7 Kesätori

• 20.7 Lastentori

Lastentorilla lapsille on tarjolla ilmaisia myyntipaikkoja (ei ennakvarausta), keparirata ja muuta mukavaa oheishjelmaa.

• 27.7 Nostalgiaatori

Hauhon Kesätorin päätös huipentuu Nostalgiaatoriin ja perinteiseen Nostalgia-Ajoon, joka n. klo 11 marssittaa kylän läpi toinen toistaan erikoisempia kulkupelejä menneiltä ajoilta!

HÄMEENLINNAN KAUPPATORI

ti 4.6. Kuukausimarkkinat
Torilla EU-vaalitentti sekä Hämeen Reserviläissoittokunnan konsertti

la 8.6 Lastentapahtuma
Torilla pikkuväen iloksi esiintyy muun muassa Kikkainen
to 13.6 Toriseurati
la 15.6 Kristilliset seurakunnat

to 27.6 Team Rynkeby-pyöräilijät torilla
ti 2.7. Kuukausimarkkinat
ke 3.7 Lauuilta Jussi Hongan johdolla

Vexi Salmi: Elämä on kaunis -yhteislaulukonsertti Hämeenlinnan torilla 10.7. klo 18.00

Vexi Salmen elämäntyötä kunnioittava yhteislaulukonsertti täyttää torin jo kolmannen kerran. Tervetuloa mukaan laulamaan sekä sanoittajamestarin rakastetuimpia hittejä että myös harvemmin kuultuja helmiä. Jussi Mikkolan johtaman bändin esilaulajina ovat Sani, Sami Pitkämä sekä Jaromir Jokinen.

ke 17.7 Lauuilta Kari Karhun johdolla
ke 24.7 Lauuilta Erkki Liikasen johdolla
la 27.7 Linna Jazz -torikonsertti
ke 31.7 Lauuilta Pekka Lunnikiven johdolla
ti 6.8. Kuukausimarkkinat
la 10.8 Merimieskirkon kesäpäivät -torimusiikkia
la-su 17.-18.8. Street Food Siesta

Perjantai 30.8. Hämeenlinnan Taiteiden yö

Elokuun viimeinen ilta täyttyy jälleen kulttuurista ja taiteesta! Eri puolille kaupunkia levittäytyvä ohjelma päivittyy osoitteeseen hmltaiteidenyo.fi

ti 3.9. Kuukausimarkkinat
ke 4.9 Herkkujen Häme
pe 27.9 Pimeän kaupan ilta

HÄMEENLINNALAINEN, OTA PUISTOT HALTUUN!

Tiesitkö, että kaupungin yhteisillä, yleisessä käytössä olevilla puisto- ja viheralueilla voit järjestää maksutta omia pientapahtumia, kuten korttelikirppiksiiä, synttäriluhlia, livemusiikilla höystettyjä piknikkejä tai vaikka kaveriporukan yhteisen jumppatuokion?

Alueiden maksuton käyttö on mahdollista pienimuotoisille, yleishyödyllisille, asukaslähtöisille ja ei-kaupallisille tapahtumille sekä kokoontumisille. Kaupalliset ja/tai suuret tapahtumat kuuluvat aina kaupungin tapahtumalupamenettelyn ja usein myös lupamaksujen piiriin. Pieniä kokoontumisia voi toki järjestää ilman ilmoitustakin, mutta ilmoitus tulee tehdä aina, kun

tietty alue halutaan varata ennakoon tai aluetta halutaan esimerkiksi rajata pois yleisestä käytöstä tai alueelle ollaan tuomassa rakenteita kuten telttoja. Ilmoitusmenettelyllä varmistetaan, että kaupunki voi varata paikan juuri hakijan käyttöön sekä hakijalle voidaan antaa turvallisuuteen tai esimerkiksi yleisen omaisuuden suojaamiseen liittyviä ohjeita – näin taa-

taan alueiden viihtyvyys myös seuraavia käyttäjiä ajatellen.

Kaupungin yleiset alueet ovat kaupunkilaisten yhteistä omaisuutta - käytetään, nautitaan ja pidetään niistä myös huolta yhdessä!

KYMMENEN ASKELTA OMAN PIENTAPAHTUMAN JÄRJESTÄMISEEN

1. Minkälaista tapahtumaa olet järjestämässä? Kerää kasaan aktiivinen porukka ja anna mielikuvitukselle tilaa!

2. Mieti sopiva paikka, ajankohta ja nimetty vastuullinen järjestäjätaho

3. Tee tapahtumasta ilmoitus kaupungille viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa: www.hameenlinna.fi/tapahtumaluvat Lataa täytettävä pdf ja lähetä se osoitteeseen tapahtumaluvat@hameenlinna.fi

4. Tiedota tapahtumasta alueen lähinaapurustoon esim. jakamalla ilmoituksia postilaatikoihin

5. Kaipaako tapahtumaasi kävijöitä? Laita viestiä viestinta@hameenlinna.fi, tägää Hämeenlinna somessa uudelleenjakoa varten [@hameenlinnankaupunki](https://www.facebook.com/hameenlinnankaupunki)

ki ja [@visithameenlinna](https://www.facebook.com/visithameenlinna), tee maksuton ilmoitus paikallislehtiin ja pistä viidakorumpu soimaan Hämeenlinnan Facebook-ryhmissä!

6. Tapahtumia voi järjestää arkipäivisin klo 10.30 – 19 (20) välisenä aikana, lauantaisin klo 12.30 – 19 (20) ja sunnuntaisin klo 12 – 17 (18). Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta häiriötä, suosi akustista musiikkia ja muista kohtuullinen melutaso. Kunnioitetaan muiden ihmisten kotirauhaa.

7. Tapahtumaan on mahdollista tuoda väliaikaisia rakenteita. Varmista, että kaikki rakennelmat ovat turvallisia ja huolehdi, että ne puretaan ja viedään pois paikalta heti tapahtuman päätyttyä. Kulkureitit ja pelastustiet tulee pitää avoimina koko tapahtuman ajan. Avotulen teko ja tuliesitykset tai niihin verrattava tulen käyttö vaativat aina erillisen maanomistajan luvan. Pysäköinti tapahtuu vain niille osoitetuilla sallituilla, virallisilla pysäköintialueilla.

8. ”Se, minkä tuot tullessasi, viet mennessäsi” -ohjesääntöä noudattamalla varmistetaan, että alueet pysyvät siistinä myös muille käyttäjille. Puihin kiinnittäminen on aina kiellettyä. Huolehdi, että tapahtumapaikka on yhtä siisti tapahtuman päättyessä kuin sen alkaessa.

9. Tapahtumajärjestäjän on huolehdittava siitä, että tilaisuus järjestetään turvallisesti. Tilaisuudesta ei saa aiheutua vaaraa ihmisille, ympäristölle tai omaisuudelle. Vastuu tilaisuudesta ja sen vaikutuksista on aina järjestäjällä. Toiminnan tulee noudattaa lakeja ja säädöksiä. Mikäli olet epävarma tapahtumasi luonteesta tai mahdollisesti tarvittavista luvista, ota yhteyttä Hämeenlinnan kaupungin lupapalveluihin.

10. Ja tärkeintä: vietä ikimuistoinen tapahtumapäivä hyvässä porukassa Hämeenlinnan ainutlaatuisen kauniista puistoista ja maisemista nauttien!

Voice of Finlandissa hienosti pärjännyt Jaromir Jokinen on yksi yhteislaulukonsertin kolmesta laulajasta 10.7.

HÄMEENLINNASSA TOIMII JO 15 KYLÄKUMMMIA

teksti **Tanja Mäki-Kulmala**

Kyläkummi on vapaaehtoinen, joka kertoo muuttoa harkitsevalle kylästään tai asuinalueestaan. Kyläkummi auttaa uutta asukasta tai mökkiläistä kotiutumaan kylälle.

Kyläkummiin voit ottaa yhteyttä ja kysyä neuvoa mieltä askarruttavissa asioissa, esimerkiksi mistä löytyy lähimmät hiihtoladut, uimapaikka tai vaikka polttopuita. Kyläkummi voi kutsua uudet tulijat mukaan paikallisiin rientoihin. Jokainen kyläkummi saa muokata toimintansa omannäköistään. Kyläkummeina voi toimia yksi tai useampi vapaaehtoinen kylältä, asuinalueelta tai pitäjältä.

Huomioithan, että kyläkummit ovat vapaaehtoisia ja vastaavat mielellään oman aikataulunsa puitteissa. Hämeenlinnassa kyläkummeja löytyy Hauholta (Alvettula, Hauhon kirkonkylä, Hauhontausta) Iittalasta, Lammi (Kataloinen, Vilkkilä) Tuuloksesta (Syrjäntaka) ja Rengosta (Nummenkylä, Ahoinen-Asemi-Kaloinen-Vehmainen)

Tutustu kyläkummitoimintaan:
www.hameenkylat.fi/kylakummit/

Arvostatko kotiseutuasi ja olet perillä paikallisista asioista?
Ryhdy kyläkummiksi!

Ota yhteyttä
Elina Leppänen, 0400 944 868,
kylaasiamies@hameenkylat.fi

TEE KESÄN KUTKUTTAVIN TAIDEKIERROS HÄMEENLINNASSA!

teksti **Tanja Mäki-Kulmala**

Hämeenlinnan kesässä riittää näyttelyitä ihmeteltäväksi useammallekin päivälle. Kaikki ajan-kohtaiset näyttelyt ja galleriat löydät osoitteesta www.hameenlinna.fi/taidetarvit

IHMISEN PAIKKA, 29.6.-25.8.24, ARS HÄME

Ars Hämeen kesänäyttely 2024 jakaantuu kahteen kohteeseen Kulttuuritila Linja-autoasemalle sekä Taidehalli Hämeeseen. Näyttely kokoaa yhteen taiteilijoita, joiden työskentelyä ilmentää mieltä ravistava ihmetys olemisen ihmeen edessä. Teokset pohtivat ihmisen paikkaa maailmassa, mitä leimaa inhimillinen epävarmuus, kauneus ja hauraus. Taide on tapa tarkastella näitä täälläoloon liittyviä merkityksiä esteettisen kokemuksen avulla, tekemällä kirjaimellisesti abstrakti sosiaalinen todellisuus näkyväksi.

www.arshame.fi

KELTAINEN TALO -JUHLANÄYTTELY, 25.5.-1.9.2024, NAIVISTIT IITTALASSA

Mitä olisi kesä ilman Naivistit Iittalassa -kesänäyttelyä? Naivistisen taiteen keskus sijaitsee Iittalan ihanasti narisevassa ja vähän sokkeloisessa vanhassa puukoulussa, joka täyttää tänä vuonna 100 vuotta. Sitä juhlistetaan näyttelyllä, joka hylkää ryppyotsaisen modernismin ja nauttii salonkiripustuksen monipuolisesta tunnelmasta! Näyttely avoinna yleisölle joka päivä klo 10-19.

www.naivistitiittalassa.fi

Kuva: **Sanna Kannisto**,
Poppelipuussa sarjasta Observing Eye,
2023, pigmenttituloste.

KAUPUNGINMUSEON KESÄ 2024

Hämeenlinnan kaupunginmuseon kesä sisältää perusnäyttelyiden lisäksi runsaan kattauksen monipuolisia kulttuuritapahtumia.

- Heljä Liukko-Sundström – Kotiemme keramiikkataiteilija 29.9.2024 saakka Museo Skogster, 2. krs

Näyttely esittelee Arabialla työskennelleen taiteilijan herkkää ja ajatonta keramiikkaa, joka on tuonut iloa ja lämpöä suomalaisten koteihin. Opastukset kesällä sunnuntaisin klo 14

- Suden hetki 28.5.–18.8.2024 Museo Skogster, 1. krs
- Näyttely kertoo suomalaisten ja kantahämäläisten suhteesta susiin. Mitä uskomuksia susiin on liitetty, entä miten niihin on suh-
tauduttu historian saatossa? Millä tavoin sutta on metsästetty?
Entä miten myytti ihmissudesta on rakentunut?
- Sibeliuksen syntymäkodin perusnäyttely, yleisöopastukset näyttelyyn lauantaisin klo 14.
 - Säästöpankkimuseon perusnäyttely Museo Skogsterissa

Palanderin talon perusnäyttely Palanderin talolla, Opastukset ke-
sällä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 15. Myös suositut pihapiiri-
kierrokset palaavat taas!

Kaupunginmuseon kesätapahtumia:

2.6. alkaen Pirren piikajumppa Palanderin talolla
24. –30.6. Pride viikon työpaja Museo Skogsterilla
3.7. Hauhon musiikkijuhlien konsertti, viulisti Albert Sahlström
Sibeliuksen syntymäkodilla

Kesän aukioloajat:

Museo Skogster ti, to–su 11–17, ke 11-18
Sibeliuksen syntymäkoti 1.6.–31.8. ti–su 11–17
Palanderin talo 1.6.–31.8. ti–su 12–16
(Suljettu: juhannusaatto, juhannuspäivä, juhannussunnuntai)
Lisätietoja **www.hmlmuseo.fi**

TAIDEVALTAKUNTA '24 TARJOAA TAIDETTA JA
TAPAHTUMIA KOKO KESÄKSI!

teksti Petra Hollmérus
kuva Miika Kangasniemi

Tänä kesänä Hämeenlinnan taidemuseos-
sa on esillä Taidevaltakunta '24 -bienna-
ali ajalla 14.6.–8.9.2024. Näyttelyn lisäksi
biennaali tarjoaa yleisötapahtumia ja elä-
myksiä niin aikuisille kuin lapsillekin. Osa
teoksista on koettavissa taidemuseon ulko-
puolella. Hämeenlinnan taidemuseo, Lah-
den visuaalisten taiteiden museo Malva ja

Tampereen taidemuseo ovat perustaneet
Taidevaltakunnan. Ensimmäisessä bien-
naalissa museot antavat tulevaisuusvallan
taiteelle.

Näyttelyä varten taiteilijoita pyydettiin
pohtimaan miltä maailma 2050-luvulla
mahdollisesti näyttäisi. Taidevaltakunta
'24 -biennaalissa on mukana 31 taiteilijaa
tai taiteilijaryhmää, joilla kaikilla on yh-
teys Kanta-Hämeeseen.

Biennaali tarjoaa eri aisteihin vaikuttavia
teoksia. Mikäli rentoutuminen ja kehon ta-
sapaino kiinnostavat, voi ajan varaamalla
tutustua **Liina Aalto-Setälän** Hikoilevat
korvat, lahoavat lauteet -teokseen Vanai
Bistro & Bastun saunassa tai **Sirpa Haapa-
salon** Tuntu–Sense -teokseen Viipurintien
pääterveysasemalla. Taidemuseon Engel-
ja Lohrmann -rakennuksissa on esillä lisää
teoksia virtuaalisesta laitumesta mikrobi-
en avulla syntyvään taiteeseen.

TAIDEVALTAKUNNASSA
TAPAHUU JOKA VIIKKO UUTTA

Opastetuilla kierroksilla voi tutustua näyt-
telyyn keskiviikkoin ja sunnuntaisin pää-
sylipun hinnalla. Lauantaisin bienna-
litaiteilijat kertovat työskentelystään ja
esillä olevista teoksistaan. Taidemuseolla
voi myös viipyä ja tehdä yhdessä esimer-
kiksi tulevaisuuden eläimiä kierrätysmate-
riaaleista ja roskista tai maalata auringon-
valolla erilaisissa työpajoissa.

Suomen kuvataiteen päivänä 10.7. ohjel-
massa on muuan muassa saippuakupla-
maalausta ja työpaja, jossa voi työstää
oman Taidevaltakunnan kruunun luon-

nonmateriaaleista. Päivän kunniaksi mu-
seoon on perinteisesti vapaa sisäänpääsy.

Lasten taidefestivaali Hippaloiden päivit-
tään toteutuvassa työpajassa 1.–4.8. suun-
nitellaan mitä erikoisimpia maailmanpe-
lastuskoneita, ja taiteilijatapaamiset on
suunnattu erityisesti lapsille. Lasten kans-
sa liikkuvat aikuiset pääsevät Hippaloiden
aikana maksutta biennaaliin.

Elokuisena Taiteiden yönä 30.8. taidemu-
seon pihalla päästetään luovuus valloilleen
avoimessa taidepisteessä tammien katvees-
sa. Leena Lehden Existence-teos alkuperäi-
sessä kaitafilmi-muodossaan Ville Väisäsen
pianomusiikin kera luo tunnelmaa pime-
nevään iltaan. Taidemuseoon on Taiteiden
Yönä ilmainen sisäänpääsy klo 17–22.
Lue lisää biennaalista, työpajoista ja tapah-
tumista **www.taidevaltakunta.fi**

**TAIDEVALTAKUNTA '24
14.6.-8.9.2024**

Hämeenlinnan taidemuseo,
Viipurintie 2, Hämeenlinna
Vanai Bistro & Bastu, Mensanaukio 4,
Hämeenlinna
Hämeenlinnan pääterveysasema,
Viipurintie 1–3

TAPAHTUMAT

Yleisöopastukset keskiviikkoin ja
sunnuntaisin klo 14
Ulkoteosten kävelykierrokset
torstaina 20.6., 25.7., 8.8., 15.8. ja
22.8. klo 11–12
Taiteilijatapaamiset katso
lisätiedot [www-sivuilta](#)

TAIDESAUNA
Liina Aalto-Setälä, Hikoilevat korvat,
lahoavat lauteet
Vanai Bistro & Bastu, Mensanaukio 4,
Hämeenlinna

Saunavaraukset ennakoon ja lisätiedot:
[taidevaltakunta.fi](#)
Saunavuoro 2 h 12 €/hlö. Saunaan
maks. 10 hlöä per saunavuoro.

Yleisövuorot varattavissa torstaina
20.6.,25.7.,8.8.,15.8.,22.8. ja 5.9. klo 12–
18
Poikkeusaikataulut ja ilmaisvuorot:
la 15.6. klo 12–18
ke 10.7. klo 12–18 (Suomen kuvataiteen
päivä, ilmaiset vuorot)
Pe 30.8. klo 18–22 (Taiteiden Yö, ilmai-
set vuorot)

Kysy samalle päivälle vapaita paikko-
ja tai varaa kokonaan yksityinen sauna-
vuoro Vanai Bistro & Bastusta

Taidevaltakunta '24 -biennaalissa on mukana 31 taiteilijaa tai
taiteilijaryhmää, joilla kaikilla on yhteys Kanta-Hämeeseen.

HÄMEENLINNASSA ON KAIKKEA KAIKENIKÄISILLE

Mitä Hämeenlinnasta ajattelevat nuoret kaupunkilaiset? Kannattaisiko Hämeenlinnana matkustaa tai jopa muuttaa asumaan?

teksti **Kaisa Paavilainen**
kuva **Tanja Mäki-Kulmala**

Iittalalainen **Jere Laine** opiskelee Kaurialan lukion toisella luokalla.

– Käyn päivisin Iittalasta koulussa Hämeenlinnassa ja minusta on mukavaa matkustaa maaseudulta kaupunkiin. Se tuo vähän vaihtelua, vaikka Iittala on tosi mukava paikka asua, Jere kertoo.

– Iittala on kansainvälinen paikka, varsinkin kesäisin, kun meillä käy paljon matkailijoita Japanista, Saksasta ja Yhdysvalloista. Iittala tunnetaan myös maailmalla, ja Lasimäki houkuttelee matkailijoita. Meillä on myös Suomen ainoa taideasema, kertoo Jere ylpeänä kotipaikastaan.

Jere Laine ja Venla Taipale tykkäävät Hämeenlinnasta ja Iittalasta. ”Hämeenlinnan sijainti on ihan käsittämättömän hyvä, ja täällä on tekemistä kaikenikäisille”, he vakuuttavat.

IITTALASSA ON HYVÄ TULEVAISUUS

Iittala houkuttelee jo nyt matkailijoita ja Jere Laine uskoo paikkakunnan hyvään tulevaisuuteen.

– Iittalahan on jo nyt houkutteleva palveluineen ja sijaintihan on kerrassaan loistava. Iittala on ihan lähellä: 12 minuuttia junalla Hämeenlinnasta ja puolen tunnin päässä Tampereelta. Uskon että Iittalaan kaavoittaminen kannattaa, ja tänne varmasti saadaan uusia asukkaita, vakuuttaa Jere.

Venla Taipale on hämeenlinnalaisnuori, joka opiskelee hallintotieteitä Tampereen yliopistossa.

– Hämeenlinna on minulle tosi tärkeä paikka, sillä täällä on kotini ja kaverini. Rakastan tätä kaupunkia, kehuu Venla kotikaupunkiaan. Tampere on monissa tutkimuksissa tällä hetkellä Suomen vetovoimaisin paikkakunta, jonne muuttaa niin lapsiperheitä kuin nuoria opiskelijoita. Mutta Venla viihtyy paremmin Hämeenlinnassa.

– Tampere on mukava, mutta se on liian suuri ja minusta tuntuu, että minä hukun ja katoan sinne ihmisjoukkoon. Hämeenlinnassa kaikki on niin helppoa ja iha-

nan lähellä. Asun keskustan alueella enkä tarvitse autoa mihinkään. Voin vain piipah-
taa kävellen kauppaan, kirjastoon tai tanssitunnille Vanajaveden opistoon. Kaikki on ihanasti lähellä, kotoisaa ja rauhallista, ja sitä minä arvostan, Venla kuvailee.

IHAN RIITTÄVÄSTI TEKEMISTÄ

Onko Hämeenlinnassa sitten tarpeeksi tekemistä nuorille aikuisille?

– Kyllä on. Harrastan pyöräilyä ja täällä on loistavat pyöräreitit ja mielettömät maise-
mat. Minne tahansa lähdenkin Iittalasta polkemaan, voin nauttia sekä matkanteosta että maisemista, kertoo Jere.

– Talvisin tykkään hiihtää ja Hämeenlinnan kaupunki pitää kyllä loistavasti huolta monipuolisesta latuverkosta, kehuu Jere.

Venla harrastaa tanssia ja sanoo, että Tampereelta ei oikein löytynyt kivoja tanssikursseja ainakaan opiskelijahinnalla. Vanajaveden opistosta löytyi hyvä kurssi, jonne Venla pääsee näppärästi kävellen.

– Tykkään paljon ulkoilla ja täällä on mahdollisuus iha-
tavan reitin ihan kävelymatkan päässä kotoa, hän jatkaa.

– Ja se, että Hämeenlinnassa ei tapahdu mitään, on mielestäni enemmän sellaista puhetta vain. Kyllähän täällä tapahtuu vaikka mitä ja joka päivä. Toki tämä on rauhallinen kaupunki ja täällä asuu paljon myös ikäihmisiä. Mutta kyllä meillä nuorillekin on kaikenikäisistä tekemistä ja tapahtumaa monipuolisesti, Venla vakuuttaa.

hameenlinna.fi/tapahtumat

RENTO, MUTTA SITKEÄ MINISTERI

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (ps.) muutti Hämeenlinnaan vuonna 1997, eikä osaisi kuvitella enää asuvansa muualla. Ministerin työhän vastapainoa tuovat kotikaupungin lenkkipolut ja dekkareiden lukeminen.

teksti **Maria Ilonen**
kuva **Miika Kangasniemi**

Liikenne- ja viestintäministeri **Lulu Ranne** muutti Hämeenlinnaan 1997. Hänen kaikki 4 lastaan ovat syntyneet Hämeenlinnassa, hän on rakentanut pari taloa kaupunkiin, eikä enää osaisi kuvitella asuvansa muualla. Hektiselle työlle vastapaino löytyy kotikaupungin lenkkipoluilta.

– Pidän kiinni siitä, että käyn juoksulenkillä kotikaupungissa. Tässä pestissä on vähän sama kuin pienten lasten äitinä. Nuku aina, kun voit, syö, aina kun voit ja käy lenkillä aina, kun voit. Tavallisesti juoksen vain kymppiä, mutta joskus, kun on aikaa, juoksen 20 kilometriä.

Mieluisia lenkkipaikkoja on useita, mutta ministeriöiden myötä ei ole enää tiettyä polkua, eikä paikkoja voi jakaa sosiaaliseen mediaan. Luonnon läheisyys on tärkeää. Linna ja vaahterat tekivät vaikutuksen jo silloin, kun Ranne saapui junalla työhaastatteluun kaupunkiin.

Ministerinä Ranne pitää esillä kaunista kotikaupunkia aina, kun mahdollista. Ensimmäistä kertaa Hämeenlinnaan tulevan Ranne veisi rantareitille, Ahvenistolle tai Aulangolle. Luonto on sen verran ainutlaatuinen.

Edellisen kerran hallituksessa oli hämeenlinnalainen ministeri vuosina 2011-2014,

kun **Jari Koskinen** (kok.) toimi maa- ja metsätalousministerinä. Hämeenlinnalainen **Sirpa Pietikäinen** (kok.) oli ympäristöministeri 1991-1995.

Lulu Ranne kävi koulut eskarista lukioon asti Ruotsissa. Ruotsin kielen hallitsemisesta on ministerin työssä ollut hyötyä. Yhteistyö Pohjoismaiden kesken on tiivistä. Opiskelualaksi valikoitui itsenä haastamisen myötä rakennustekniikka.

– Omaa pehmeää arkea voi elää omine tunteineen, läheisineen ja harrastuksineen. Kun mennään tekniikan puolelle, tunteet jäävät muualle. On faktaa, exceliä, matikkaa ja riskianalyysiä. Se ei kuormita henkisesti.

Diplomi-insinööriyönsä Ranne teki routavaurioista. Nyt hän kokee, että ympyrä on liikenne- ja viestintäministerinä tietyllä tavalla sulkeutunut. Lapsuuden toiveammatti oli sarjakuvapiirtäjä ja opiskeluaikana Ranne huvitti opiskelutovereita piirtämällä sarjakuvaa pienestä dinosauruksesta.

– Moni on sanonut minut tavatessaan, että olen paljon pehmeämpi. Olen hyvin sitkeä yksityis- ja työelämässä, ja myös aika suora. En jaksa jaarittelua, Ranne kuvailee itseään.

Yksityisyydestään hän on tarkka, eikä ole tuonut esimerkiksi lapsiaan julkisuuteen. Arjessa Ranne on rento. Pienet sotkut tai pölyt eivät juuri hetkauta. Nautinto on, kun

saa vain olla. Lapsille hän on huoletta tarjonnut eineksiä. Lasten kanssa on juuri hiltain muisteltu, kuinka äiti levitti viltin keittiön lattialle ja siinä maastessa syötiin pinaattilättyjä. Ranne oli kolmen vanhimman lapsen kanssa pitkään kotona ja arvostaa sitä aikaa. Lapset ovat tärkein asia maailmassa.

Kirjastossa hän käy lainaamassa dekkareita ja lapselle Aku Ankkoja.

– Välillä lukemisessa tosin on taukoja, kun tuntuu, että elää keskellä dekkaria.

Kodin perua on, että aurinko löytyy aina. Innostuminen asioista saa aina tekemään parhaansa. Ministeriksi nousu ei ollut koskaan haaveena.

– Ei ole koskaan ollut erityisiä urahaaveita, vaan olen mennyt askel kerrallaan eteenpäin.

teksti Miia Salminen
kuva Miika Kangasniemi

YHDESSÄ LAULAMINEN, SOITTAMINEN JA NÄYTTELEMINEN YHDISTÄVÄT KESÄTEATTERISSA

Hämeenlinnan kesäteatterin johtaja **Otto Kanerva** lukeutuu kesäteatterimaailman konkareihin, sillä hän on jo 90-luvulta lähtien työskennellyt kesäteatterissa, niin näyttelijänä, kuin ohjaajanakin.

Kesäteatterissa on vapauden, yhteisöllisyyden sekä hauskanpidon leima. Kesäteatterin pieni työryhmä ryhmytty todella tiiviiksi kesän aikana, ja tunnelmaa voikin kuvailla aikuisten kesäleiriksi. Yhdessä laulaminen, soittaminen ja näytteleminen yhdistää nopeasti.

MILLÄ MIELELLÄ LÄHDET UUTEEN KESÄTEATTERIKAUTEEN?

Juhannuksen jälkeen Hämeenlinnan Uudessa Kesäteatterissa nähdään musiikkimedia Elämältä kaiken sain. Kanerva suunnataa kohti esityksiä erittäin hyvillä mielin. – Odotan jo kovasti, että esitys päästään näkemään Kaupunginpuistossa. Ensireaktioiden perusteella uskallan sanoa, että esitys on hauska ja liikuttava. Siinä on hyvää musiikkia kera hyvien laulajien. Antti Vauramo on hienosti sovittanut laulut, jotka elävä orkesteri soittaa, kertoo Kanerva. Esityksen käsikirjoitus on saanut alkunsa jo ennen koronaa.

– Lähdimme miettimään kenen tuotanto sopisi kesäteatteriin, ja silloin Pepe Willberg oli aika paljon esillä, kun hän oli mukana Vain Elämää -ohjelmassa. Musiikki edellä lähdimme esitystä yhdessä Osku Valveen kanssa käsikirjoittamaan, ja tiesimme että tulemme tekemään musiikkikomedian, Kanerva sanoo.

Kanerva ja Valve tekivät yhdessä myös Juha Tapion Kaksi puuta -esityksen, joka rikkoi Kaupunginpuiston katsojaennätykset vuonna 2018. Elämältä kaiken sain -esityksessä Kanerva on käsikirjoittamisen lisäksi musiikkidramaturgi ja ohjaaja.

TAVOITTEENA VALTAKUNNALLINEN BRÄNDI

Kanerva on iloinen kesäteatterinsa kehityksestä.

– Täytyy kiittää yleisöä, että he ovat löytäneet meidät. Toki olemme myös tehneet työtä tämän asian eteen, että meille on selkeästi mukava tulla. Oman kesäteatterin kehittäminen on erittäin mielenkiintoista. On ollut antoisaa huomata, kuinka paljon kesäteatteritoiminnassa pystyy työllistämään ihmisiä.

– Tavoitteena on ollut tehdä kesäteatterista valtakunnallinen brändi. Kehitystyö ja markkinointi ovat vieneet kesäteatteria siihen suuntaan, että olemme päässeet kasvattamaan kävijäharppiamme Tampere–Helsinki välille.

Kanerva kertoo, että hänellä on ollut joka vuosi tarkoitus kehittää jokin uusi kulma kesäteatterin toimintaan.

– Selkein ja tärkein on ollut katsomon kataminen. Viime kesänä oli yritysryhmille ja muille porukoille suunniteltu VIP-teltta. Tätä ryhmäkonseptipalvelua olemme nyt viimeisimpänä kehittäneet, kertoo Kanerva.

KESÄTEATTERIKÄVIJÄT OVAT POTENTIAALI HÄMEENLINNALLE

Viime kesän suosittu Dingo-esitys sai Hämeenlinnassa vierailemaan oheistapahtumineen 24 000 katsojaa. Kanerva toivoisi, että Hämeenlinnan Uuden Kesäteatterin merkitys ja potentiaali kaupunkimatkailun näkökulmasta ymmärrettäisiin.

– Kun teatterikävijät vierailevat Hämeenlinnassa, niin kaupunkimatkailulla ja hämeenlinnalaisilla toimijoilla olisi todella hyvä tilaisuus hyötyä Hämeenlinnaa tukevista kävijöistä. Jokin yhteistyö voisi olla siinä kohdin paikallaan. Kommelluksia sattuu nykyään teatterissa aina vaan vähemmän, sillä esitykset harjoitellaan niin hyvin. Kanerva kuitenkin muistaa yhden hänelle käyneen painajaismaisen tapahtuman, kun hän oli näyttelijänä Pyynikin kesäteatterissa Tuntematon sotilas- näytelmässä.

– Eräänä lauantaina, kun meillä oli iltapäivällä näytös, heräsin siihen, että sotilaspukuinen Ilpo Hakala koputtaa ikkunaani.

”Nyt äkkiä autoon!”, Hakala käskytti.

– Puin matkalla kesäteatterille roolivaatteeni ensimmäiseen sisääntulooni. Ilpo ajoi suoraan kesäteatterin parkkipaikalle, josta lähdin saman tien ensimmäiseen repliikkiini, joka oli sattumalta pitkä huuto juoksun kera parkkipaikalta näyttämölle. Koko esitys meni onneksi alusta loppuun asti nappiin, Kanerva kertoo naurahtaen.

UNIKKIESITYS KAIKKINEEN KAIKILLE

Kesäteatterin toiminta ei pääse rutinoitumaan, sillä ympärillä on aina elävä luonto. Välillä sataa ja välillä paistaa. Mikään esitys ei ole täysin samanlainen. Kesken esityksen yleisössä reaktioita voi aiheuttaa vaikkapa oravan kulkeminen näyttämön poikki.

– Yleisö on lähellä, jolloin vuorovaikutus katsojien ja näyttämöllä olevien välillä on käsinkosketeltavan tiivistä. Kesäteatterin jokainen esitys on uniikkiesitys kaikkineen kaikille. Ja tämä on se, mikä kesäteatterissa viehättää, Kanerva kiteyttää.

TEATTERIN TAIKAA HÄMEENLINNASSA:

- Hämeenlinnan uusi kesäteatteri - Elämältä kaiken sain! Esitykset 25.6.-17.8.2024 www.hukteatteri.fi
 - Minitatteri Graniittilinnassa - Liisa Ihmemaassa Esitykset 30.6.-4.8.2024 www.minitatteri.fi
 - Tuuloksen Ruuttanäyttämö – Huutokauppa Esitykset 26.6.-28.7.2024 www.facebook.com/ruuttanayttamo
 - Pirttikosken kesäteatteri - Esso laidassa maantien Esitykset 30.6.-1.8.2024 www.pirttikoskenkoulunkummit.fi
- Tutustu Hämeenlinnan kesäteatteritarjontaan hameenlinna.fi/teatteriin

ELINVOIMAN EHTO ON KASVU

Hämeenlinnan keskeinen sijainti yhteyksineen, sen maine uudistuvana kulttuurikaupunkina ja eurooppalaisena opiskelukaupunkina ovat elinvoiman kulmakiviä. HAMK:n keskustakampus on strateginen hanke, joka tuo keskustaan päivittäin 2000-5000 ihmistä.

teksti **Maria Ilonen**, kuva **Miika Kangasniemi**

Hämeenlinnassa on Suomen väestöllinen keskipiste ja kaupunkimme sijaitsee tunnin matkan päässä suurista kaupungeista. Myös kulttuurihistoria on vahvasti läsnä ja kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja on laajasti tarjolla. Kaupunkilaiset ovat tarjonnan ottaneetkin omakseen. Esimerkiksi Hämeenlinnan teatteri on vetänyt täysiä katsomoita. Hämeen ammattikorkeakoulu tuo kaupunkiin opiskelijoita myös maan rajojen ulkopuolelta. Tähän kärkikolmikoon nojaa Hämeenlinnan erottautuminen muista kaupungeista sekä käytännön elinvoiman kehittäminen.

– Keskeistä on, miten me voimme erottautua muista omilla vahvuuksillamme, kaupungin elinvoimajohtaja **Niklas Lähtenmäki** sanoo. Yhteydet isoihin kaupunkeihin ovat hyvät ja Hämeenlinnan valttikortti esimerkiksi työssä käynnin suhteen, ja ne pitää pystyä säilyttämään.

VAHVA KULTTUURIHISTORIA TUNNETTUINE MAAMERKKEINEEN

Industrial Park MORE on kaupungin elinvoiman kannalta erityinen alue, jonka keskiössä ovat investoinnit ja uudet työpaikat. Alueen rakentuminen itsessään herättää

merkittävää kiinnostusta kaupunkia kohtaan. Kaupunki lähti edistämään uuden eritasoliittymän rakentamista vuonna 2014 yhteistyössä maakuntaliiton ja Janakkalan kunnan kanssa. Visio alueesta on nyt toteutuksessa tuolloin tehdyssä aikataulussa.

Vahva kulttuurihistoria tunnettuine maamerkkeineen, maalaan kaupungista omaleimaisen kuvan, mistä se tunnetaan. Varsinkin pohjoisen suunnasta rautateitse lähestyvä sukeltaa suoran Aulangon, Kaupunginpuiston ja Hämeen linnan maisemiin. Kaikkialla näkyvä kulttuurihistoria onkin tärkeä osa hämeenlinnalaisuutta, mutta myös uudistumista tarvitaan. Elävä kaupunki ei ole koskaan valmis, eikä se voi myöskään nojata vain historiaan. Oman kaupungin lisäksi suurten kaupunkien kulttuuritarjontaa on helppo hyödyntää lyhyiden välimatkojen ja toimivien yhteyksien johdosta. Vaihtoehtoja löytyy siis helposti monenlaiseen makuun.

KIINNOSTAVA JA KANSAINVÄLINEN OPISKELIJAKAUPUNKI

Hämeenlinna haluaa profiloitua kiinnostavaksi, kansainväliseksi opiskelijakaupunkiksi. Suunniteltu Hämeen ammattikorkea-

koulun uuden kampuksen rakentaminen kaupungin keskustaan on merkittävä askel oikeaan suuntaan.

Linja-autoaseman tienoille suunniteltu keskustakampus on merkittävä korkeakoululle ja sen opiskelijoille. Samalla kampus tuo keskustaan toiminnallisen vyöhykkeen ja sitoo esimerkiksi Verkatehtaan lähemmäksi keskustaa.

Kampus tuo 2000–5000 ihmistä päivittäin keskustaan ja tekee kaupungin kiinnostavammaksi ja elävämmäksi nuorille. Yhteydet keskustaan ovat erinomaiset sekä eri puolilta kaupunkia että eri puolilta maakuntaa ja myös muualta Etelä-Suomesta. – Tänä päivänä toimivia yhteyksiä arvostetaan, Lähtenmäki sanoo.

Keskustakampuksen toivotaan houkuttelevan Hämeenlinnaan myös kansainvälisiä

opiskelijoita, joiden jäämiseksi kaupunkiin tehdään töitä. Lasten määrän väistämättä vähentyessä, kansainvälistymisen merkitys kaupungin kasvulle nousee entistä tärkeämmäksi. Kasvu taas on kaupungin menestyksen edellytys. Ilman kasvua ei voida kehittää elinvoimaa.

Keskustakampuksen rakentaminen on mahdollista aloittaa aikaisintaan vuonna 2027. Kaupunki tekee suunnittelutyötä yhdessä HAMK:n kanssa. Keskustakampuksen toteutuessa sinne siirtyy valtaosa ammattikorkeakoulun Hämeenlinnan toiminnoista.

Keskustassa korkeakoulu on näkyvällä paikalla ja luontevasti yritysyhteistyön saavutettavissa. Tätä yhteistyötä pyritään myös vahvistamaan, samoin kuin yhteistyötä toisen asteen koulutuksen kanssa. Jatko-opiskelupaikka voi löytyä kotikaupungistakin.

PITÄJÄT OVAT MERKITTÄVÄ OSA KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUTTA

Hämeen ammattikorkeakoulussa tehdään monipuolista ja laadukasta tutkimusta. Viime vuosina on tutkittu muun muassa uusia, elinkaarikestäviä, ekologisia materiaalliratkaisuja.

Hämeenlinnassa merkittävää tutkimusta tehdään myös Lammin biologisella asemalla, joka on Helsingin yliopiston yksikkö. Lammilla on tehty jo yli sadan vuoden ajan sisävesien ravintoverkkoihin, boreaalisten metsien ja kosteikkojen ekologiaan sekä metapopulaatiobiologiaan liittyviä tutkimuksia.

Elinvoiman kehittämistyö on pitkäjänteistä. Esimerkiksi matkailuun vuonna 2021 tehdyt satsaukset alkavat tuottaa tulosta nyt.

Lähtenmäki korostaa, että keskustasta ja kantakaupungista on katsottava myös pitäjiin, jotka ovat merkittävä osa kaupungin elinvoimaisuutta. Yritysten toiminnan edellytyksiä ja niiden halua sijoittua juuri Hämeenlinnaan pitää edistää niin kanta-kaupungissa kuin pitäjissäkin.

Merkittävää on myös eri toimijoiden synergia ja yhteistyö. Vuoropuhelua eri tahojen kesken pitää Lähtenmäen mukaan edelleen lisätä. Suuria asioita ei voi tehdä yksin.

hameenlinna.fi/vireatpitajat
hameenlinna.fi/keskustakampus

LIIKUNTAHALLIT LIIKUTTAA

teksti **Tuire Järvinen,**
Sarianna Rantanen

Hyvät liikuntaolosuhteet tukevat kaupunkilaisia terveellisten elämäntapojen edistämässä ja luovat mahdollisuuksia kilpa- ja huippu-urheilulle. Hämeenlinnassa on meillä useita liikuntaolosuhteiden parantamiseen tähtääviä hankkeita.

Kaurialan yleisurheilustadionin peruskorjauksen on määrä alkaa syksyllä 2024. Uudet urheilupaikat ja kunnostettu katsomo saadaan käyttöön kesällä 2025. Hämeenlinnan urheilupuistoon Pullerille suunnitellaan tekojäärataa ja sen yhteyteen uutta huoltorakennusta. Hankkeen suunnittelu on käynnissä ja rakentaminen pyritään aloittamaan keväällä 2025. Tavoitteena on saada tekojäärata käyttöön talveksi 2025.

Lammilla Hakkalan koulun yhteydessä oleva hiekkakenttä kunnostetaan ja pinta uusitaan hiekkatekonurmeksi. Uusittu kenttäpinnoite palvelee erityisesti pesäpalloilijoita, mutta kenttä toimii myös koulun ja lähialueen asukkaiden liikuntapaikkana. Kenttäremontti toteutetaan kesän 2024 aikana.

Ruununmyllyn koulun saneerauksen yhteydessä uusitaan myös koulun piha-alue vuoden loppuun mennessä. Pihassa oleva ministadion ja talvisin luistelukäyttöön jätettävä pelikenttä uusitaan. Piha-alueelle asennetaan uusia leikki- ja kuntoiluvälineitä. Koulupäivien ulkopuolella piha ja sen välineet ovat alueen asukkaiden vapaassa käytössä, kuten kaikki kaupungin koulujen pihat Hämeenlinnassa.

Myllymäen koulun remontti valmistuu ja liikuntasali palautuu käyttöön syyslukukauden alkaessa ja uusi Hämeenlinnan yhteiskoulun liikuntahalli avautuu tam-

mikuussa 2025. Ahveniston maaauimalan korjauksen tarveselvitys on meneillään. Remontin laajuus ja aikataulu ovat vielä avoinna, tavoitteena on käynnistää korjaustoimenpiteet vuoden 2025 aikana. Rantareitille saadaan uusi ulkokuntosali vuoden 2024 aikana.

VOLTTI24-KOKEILU STARTTAA ELOKUUSSA

Koulujen liikuntasalit ovat perheille helposti saavutettavia lähiliikuntapaikkoja. Hämeenlinnan kaupunki ja Hämeenlinnan Liikuntahallit haluavat edistää hämeenlinnalaisten perheiden yhteistä aktiivisuutta tarjoamalla mahdollisuuden maksuttomaan tunnin salivuoroon koulujen liikuntasaleissa. Kokeilulla halutaan lisätä tietoa liikuntatilojen varausmahdollisuudesta yksityiskäyttöön ja houkutella perheitä yhteisiin liikuntatuokioihin. Maksuttomia kokeilukertoja on tarjolla lähes kaikkien koulujen liikuntasaleissa iltaisin ja viikonloppuisin 12.8.-31.12.2024 välisenä aikana. Varauksia voi tehdä 1.8. alkaen. Lisätietoja www.liikuntahallit.fi.

LIIKUNNANOHIJAUKSEN KAUSI KÄYNNISTYY ELOKUUN LOPULLA

Liikuntaryhmätarjonnasta löydät tutut voima- ja kehonhuolto-ryhmät.

Tanssin mukanaan tuomat hyödyt niin keholle kuin mielelle ovat merkittävät ja haluamme mahdollistaa tanssin ilon mahdollisimman monelle tulevalle kaudella. Tuttu Lavis-lavatanssi jumppa jatkaa tutulla paikallaan torstaiaamussa saaden rinnalleen Vire-Laviksen. Vire-Lavis toteutetaan pääosin istuen ja tuntien suunnittelussa huomioidaan mahdolliset toimintakyvyn rajoitukset. Vire-tunnit muokataan ryhmälle sopivaksi. Suosittu senioritanssi laajenee

jakautuen kahdeksi ryhmäksi. Näin senioritanssista pääsevät nauttimaan niin aloittelevat tanssijat kuin kokeneemmat konkarit. Keskiviikon megajumpassakin saatetaan nähdä uusia tanssillisia liikkeitä.

Tarkista oman ryhmäsi ilmoittautumispäivä heinäkuussa ilmestyvästä painetusta ryhmäliikuntaesitteestä tai ilmoittautumissivuilta. Ryhmäliikuntaesite on saatavilla Hämeenlinnan kaupungin palvelupisteistä ja Liikuntahallien toimistolta.

Liikuntaryhmiin ilmoittautuminen 13.8. ja 15.8.
puh. 03 621 7777, 03 621 2222,
www.liikuntahallit.fi/liikkumaan

SENIORILIIKUNTAKORTTI KANNUSTAA LIKKUMAAN

Senioriliikuntakortti on Hämeenlinnan kaupungin toimintaa, jolla kannustetaan ikäihmisiä itsenäiseen liikuntaan ja toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Kenelle: Kaikille yli 70-vuotiaille ja samana vuonna 70 vuotta täyttävälle hämeenlinnalaisille.

Hinta: Senioriliikuntakortin voi lunastaa koko vuodeksi. Voit halutessasi ostaa vain kevät- tai syyskauden kortin. Syksyn 2024 senioriliikuntakortin myynti alkaa kesäkuussa Hämeenlinnan kaupungin palvelupisteissä, hinta 40 €.

Lisätietoja: www.liikuntahallit.fi/toiminta/senioriliikuntakortti

NUORTEN OHJAAMO AUKI LÄPI KESÄN 2024

teksti **Anu Mattila**
kuva **Ohjaamo**

Ohjaamo on tieto-, neuvonta ja ohjauspalvelu kaikille alle 30-vuotiaille nuorille aikuisille ja aikuistuville nuorille. Ohjaamon valtakunnallinen slogan kuuluu ”Jos et tiedä mistä aloittaa, aloita Ohjaamosta”, ja näin se on myös Hämeenlinnassa.

Ohjaamossa saa maksutonta tietoa, neuvontaa, ohjausta ja ajatusten vaihtoa monenlaisiin asioihin arjesta selviämisestä, opiskelusta ja työllistymisestä asumiseen ja kaikkeen näiden väliltä. Ohjaamossa on vastaanottamassa monipuolinen porukka eri alojen ammattilaisia maanantaista torstaihin klo 12–16.

Ohjaamo tarjoaa avoimen neuvonnan ja ohjauksen lisäksi pienryhmätoimintaa sekä työllisyyden tapahtumia niin paikan päällä kuin verkossa. Erilaisista tapahtumista ja ryhmistä pysyy parhaiten ajan tasalla ottamalla @ohjaamostagehameenlinna seurantaan facebookissa tai @ohjaamostage instagramissa.

AJANVARAUKSELLA TERVEYSNEUVONTAAN TAI TYÖLLISYYDEN OMAVALMENTAJALLE

Ohjaamolla on myös muina kuin Ohjaamon aukioloaikoina mahdollisuus ajanvarauksella nuorten terveysneuvontaan sekä työllisyyden kuntakokeilun omavalmentajien tapaamisiin. Nämä molemmat palvelut on tarkoitettu 18-29-vuotiaille nuorille..

Tämän vuoden alusta Ohjaamolle on saatua lisää monikulttuurista ja kotoutumis-

ta edistävää osaamista. Maanantaisin on saatavilla tukea kotoutumiseen klo 13–15, tiistaisin ukrainan ja venäjänkielistä työllisyyden omavalmennusta klo 12–16 ja päivittäin aukioloaikoina palvelevat työllisyyden monikulttuuriset palveluneuvojat useammalla kielellä: englanti, persia, dari ja turkki. Koko kesän toimivat maanantaisin myös avoimen olemisen tila klo 16–20 ja Walk in -terapia klo 16.30–19.30 (16–29-vuotiaille).

NUORTEN TERVEYSNEUVONTA AVOINNA KESÄKAUDELLE

Nuorten terveysneuvonta on tarkoitettu NEET-nuorille eli koulu-, opiskelu- ja työterveyshuollon ulkopuolella oleville 18–29-vuotiaille nuorille aikuisille. (*NEET = Not in Employment, Education or Training.*)

Ohjaamolla Nuorten terveysneuvonnan palveluihin kuuluu terveyteen, hyvinvointiin ja elämäntapoihin liittyvää arviointia, ohjausta ja neuvontaa.

Nuori voi saada tukea ja ohjausta arjen elämänhallinnan haasteisiin, kuten ravitsemukseen, uneen liikuntaan ja ihmissuhteisiin. Lisäksi terveysneuvonta tekee mielenterveyteen, päihteisiin ja muihin riippuvuuksiin liittyviä kartoituksia ja hoitoon motivointia sekä työttömien terveys- ja kutsuntatarkastuksia. Nuori voi asioida myös tartuntatautien ehkäisyyn (rokotuksiin) sekä seksuaaliterveyteen liittyvissä asioissa. Terveystietojen ohjaamossa ilman ajanvarausta kesäviikkoisin klo 14–16. Ohjaamoon jokainen on tervetullut omana itsenään, tilanteessa kuin tilanteessa ja ilman ajanvarausta.

OHJAAMO

Avoinna
maanantai, tiistai, keskiviikko ja torstai klo 12–16
maanantaisin avoimen olemisen tila klo 16–20
Walk in -terapia klo 16.30–19.30
Suljettu viikot 28 ja 29

Yhteystiedot
Ohjaamo Stage
Turuntie 4, 13130 Hämeenlinna
ohjaamo@hameenlinna.fi
050 5633804
www.ohjaamot.fi

KOHTI KAIKKIEN HÄMEENLINNAA

Hämeenlinnan kaupunki on työstänyt talven ajan laajasti yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo -suunnitelmaa, jonka nimi on Kaikkien Hämeenlinna. Suunnitelmaa on valmistellut moniammatillinen työryhmä, jossa on ollut mukana yhdistyksiä ja järjestöjä.

teksti Kaisa Paavilainen
kuvat Miika Kangasniemi,
Studio Vihtkari

– Kaupunkistrategian ytimessä olevat arvot, yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys, ovat ohjanneet Kaikkien Hämeenlinna -suunnitelman laatimista. Tämän suunnitelman myötä kaupunki pyrkii vahvistamaan asukkaidensa välistä yhteenkuuluvuutta ja tasa-arvoa, toteaa liikunta- ja hyvinvointipäällikkö **Jari Pekuri** Hämeenlinnan kaupungilta.

Hämeenlinna on sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä Houkutteleva Hämeenlinna -kaupunkistrategiansa arvojen pohjalta.

– Yhdenvertaisuusperiaate on sisällytetty kaupunkistrategiaamme ja esimerkiksi kaupungin henkilöstölle suunnattuun Hämeenlinnan väen toimintakulttuuriin. Yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää jatkuvaa aktiivisuutta osallisuuden ja turvallisuuden tunteen vahvistamiseksi koko kaupunkiyhteisössä, toteaa kaupunginjohtaja **Olli-Poika Parviainen**.

Hämeenlinnalaisilta kysyttiin kyselyllä kokemuksia yhdenvertaisuudesta, ja lisäksi yläkoulujen oppilaskunnista ja Hämeenlinnaan muualta muuttaneilta kerättiin näkemyksiä erillisissä tapaamisissa. Kyselyn tulosten mukaan valtaosa syrjintää kokeneista vastaajista kokee syrjintää eniten työpaikoilla ja työhaussa, koulussa sekä

sosiaali- ja terveyspalveluissa. Syyksi syrjintään mainitaan useimmiten ennakkoluulot ja se, että erilaisuutta ei ymmärretä.

Tietoisuuden lisääminen ja erilaisten kulttuurien ymmärtäminen nähtiin keskeisenä keinona vähentää ennakkoluuloja ja syrjintää. Toimenpiteinä ehdotettiin tutustumista, kohtaamista sekä erilaisia teema- ja kulttuuripäiviä.

HÄMEENLINNASTA KAIKKIEN KAUPUNKI

Kaupunki on panostanut tilojen ja tapahtumien luomiseen, jotka toimivat kohtauspaikkoina eri-ikäisille ja -taustaisille ihmisille. Esimerkiksi kirjastot, kulttuurikeskukset ja puistot on suunniteltu niin, että ne houkuttelevat kaikenlaisia ihmisiä viettämään aikaa yhdessä.

– Hämeenlinnan kaupunki on sitoutunut seuraamaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön edistymistä ja varmistamme, että suunnitelma ei jää paperille, vaan muuttuu todelliseksi teoksi, jotka näkyvät ja tuntuvat kaupungin arjessa, sanoo Pekuri. Kaikkien Hämeenlinna -suunnitelma on askel kohti yhteiskuntaa, jossa jokainen asukas tuntee itsensä arvostetuksi ja kuuluksi.

**www.hameenlinna.fi/
kaikkienhameenlinna**

GALLUP

MITÄ YHDENVERTAISUUS SINULLE MERKITSEE?

**Anu-Rohima
Mylläri**
projektipäällikkö

Yhdenvertaisuus on minulle yksi keskeisimmistä periaatteista, joka liittyy viitatessa hyvinvointivaltioon ja demokratiaan. Se liittyy keskeisesti yksilöiden ja eri ihmisryhmien kohtaamiseen. Kyseessä on asioita, jotka vaikuttavat turvallisuuden tunteeseen sekä mahdollisuuksiin osallistua riippumatta esimerkiksi ihonväristä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai kielestä.

Sari Janhunen
ympäristöjohtaja

Yhdenvertaisuus on minulle tärkeä arvo sekä henkilökohtaisesti että työroolissa ja mahdollistaa samanarvoisuuden kokemuksen kaikissa kohtaamisissa.

Jari Pekuri
liikunta- ja hyvinvointipäällikkö

Minulle yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia. Ihmisellä on oikeus tulla kohdatuksi juuri sellaisena kuin hän on.

teksti Sari Hautamäki
kuva Miika Kangasniemi

Kaupungintalo Wetterin ykköskerroksessa osoitteessa Wetterhoffinkatu 2 sijaitsee Palvelupiste Kastelli.

Meillä saat ystävällistä ja asiantuntevaa asiakaspalvelua kasvokkain erilaisissa kaupungin palveluihin liittyvissä asioissa. Saat tietoa päätöksenteosta ja käytössäsi on asiakaspäätte sähköistä asiointia varten.

HÄMEENLINNAN KAUPUNKINEUVONTA

Kaupunkineuvonnasta saat neuvoja kaupungin palveluihin liittyvissä asioissa ja tarvittaessa ohjaamme sinut oikealle taholle. Hoidamme joukkoliikenteen asiakaspalvelua ja meillä voit asioida Waltti-kortteihin sekä muihin joukkoliikenteen lipputuotteisiin liittyvissä asioissa.

Meiltä voit vuokrata venepaikkoja, ostaa avantouinnin kausilipun tai senioriliikuntakortin sekä varata vuokrattavia mökkejä ja laavuja. Autamme myös näiden tuotteiden verkkokauppaan liittyvissä kysymyksissä.

Annamme matkailuneuvontaa ja meiltä voit noutaa Hämeenlinnan alueen esitteitä ja karttoja.

Avoinna ma-pe klo 9-16
Keskikesällä 1.7. – 2.8. poikkeuksellinen aukioloaika klo 9-12 ja klo 13-16
puh. 03 621 3370
palvelupiste@hameenlinna.fi
tourist.info@hameenlinna.fi

MAAHANMUUTTOINFO

Maahanmuuttoinfo on monikielinen matalan kynnyksen neuvontapalvelu, joka palvelee hämeenlinnalaisia vieraskielisiä asiakkaita 12 eri kielellä. Neuvomme ja annamme tietoa muun muassa maahanmuuton ja kotoutumisen prosesseista, työelämästä, palveluista ja viranomaiskäytännöistä, vapaa-ajanviettomahdollisuuksista ja opiskelusta. Palvelu on asiakkaille maksutonta.

Neuvontaa on saatavilla myös suomeksi ja englanniksi arkipäivisin klo 9-16 puhelimitse 050 304 5472, ja sähköpostitse maahanmuuttoinfo@hameenlinna.fi

Lisätietoa:
**www.hameenlinna.fi/
maahanmuuttoinfo
www.myintegration.fi**

PYSÄKÖINNINVALVONTA

Pysäköinninvalvonnassa palvelemme sinua pysäköintiin liittyvissä asioissa. Meiltä

saat apua oikaisuvaatimusten tekemisessä ja otamme vastaan ilmoituksia hylätyistä autoista.
Avoinna ma-pe klo 10-12.
puh. 03 6212568

Muina aikoina ota yhteyttä sähköpostitse: pysakoinninvalvonta@hameenlinna.fi.
Pysäköintilupiin ja –tunnuksiin liittyvissä asioissa palvelee Hämeenlinnan Pysäköinti Oy.

TYÖLLISYYSPALVELUT LOIKKA -HANKE

Palvelemme sinua työllisyyteen liittyvissä asioissa tavoitteena nopea työllistyminen. Kohderyhmänämme ovat nuoret, kotoutujat ja vieraskieliset ja yli vuoden työnhakijana olleet henkilöt.

Palvelemme maanantaisin klo 10-12 venäjäksi, ukrainaksi ja englanniksi ja klo 13-15 suomeksi ja englanniksi.

KELA

Palvelemme sinua keskittyen digitukeen. Avoinna torstaisin klo 13-15.30
Kelan oma palvelupiste palvelee asiakkaita osoitteessa Rauhankatu 1, Hämeenlinna arkin klo 9-12.

KAUPUNKINEUVONTA

Hämeenlinnan kaupunkineuvonta, Palvelupiste Kastelli

Wetterhoffinkatu 2, ma-pe klo 9-16

Poikkeuksellinen aukioloaika keskikesällä
1.7. – 2.8. klo 9-12 ja klo 13-16
puh. 03 621 3370,
palvelupiste@hameenlinna.fi

KAUPUNKIRAKENTEE- ASIAKASPALVELU

ma-pe klo 9-11 ja klo 12-15, puh. 03 621
2310 tai sähköposti mypalvelupiste@ha-
meenlinna.fi

KIRJASTO-PALVELUPISTEET

Hauhon kirjasto-palvelupiste

Punnammäentie 18, 14700 Hauho, henki-
lökunta paikalla ma-ti klo 12-18, ke-pe klo
10-16.

Kalvolan kirjasto-palvelupiste

Sauvalanaukio 4, 14500 Iittala, henkilö-
kunta paikalla ma-ti klo 12-18, ke-pe klo
10-16.

Lammin kirjasto-palvelupiste

Linjatietie 12, 16900 Lammi, henkilökunta
paikalla ma-ti klo 12-18, ke-pe klo 10-16.
Rengon kirjasto-palvelupiste, Rengonraitti
7, 14300 Renko, henkilökunta paikalla ma-
ti klo 13-18, ke-pe klo 11-16. Renko-viikon
markkinalauantaina 20.7. kirjasto avoin-
na klo 9-14.

Tuuloksen kirjasto-palvelupiste

Pannujärventie 10, 14820 Tuulos, henki-
lökunta paikalla ma-ti 13-18, ke-to 11-16.
Tuulos avoinna vain omatoimijalla 24.6.-
28.7. ma-su klo 6-22.

Pääkirjasto, Lukiokatu 2, 13100 HML

Henkilökunta paikalla ma-to klo 10-19, pe
klo 10-17, la klo 10-15.

Nummen kirjasto

Kylätie 24, 13500 HML

Henkilökunta paikalla ma-ti klo 12-18, ke-
pe klo 10-16.

Nummi avoinna vain omatoimijalla 24.6.-
28.7., omatoimiaika ma-pe klo 6-19, oma-
toimiaika la-su klo 7-15.

Omatoimikirjastot

Kirjastoihin pääsee sisään omatoimiaikana
Vanamo-kirjastojen kirjastokortilla ja tun-
nusluvulla. Voit käyttää digikirjastokort-
tia vanamo.finna.fi -verkkokirjaston kautta
liittämällä sen omiin tietoihin.

Kirjastoautot

Koulujen loma-aikoina koulu- ja päiväko-
tipysäkeillä ei käydä aamupäivisin. Kirjas-
toautot eivät kulje 24.6.-28.7.

TERVEYSPALVELUT

**Idänpään, Jukolan, Lammin, Ojois-
ten ja Viipurintien terveysasemat**
toimivat kesäajan normaalisti.

Rengon terveysasema ja laboratorio

suljettu 24.6.-14.7., asiointi Viipurintien
terveysasemalla (tiimi1). Puhelinpalvelu
puh. 03 621 9175. Neuvolapalvelut Länti-
nen neuvola, Sammontie 4, 13500 HML.

Kalvolan terveysasema

suljettu 24.6.-14.7., asiointi Viipurintien
terveysasemalla (tiimi 2). Puhelinpalvelu
puh. 03 621 9160. Neuvolapalvelut Ojois-
ten lastentalon neuvolassa, Mäyräntie 3,
13600 HML. Laboratorio on suljettu 17.6.-
21.7.

Hauhon terveysasema

suljettu 24.6.-14.7., asiointi Viipurintien
terveysasemalla (tiimi 3). Puhelinpalve-
lu puh. 03 621 9140. Neuvolapalvelut Lam-
min neuvolassa, Evontie 33, 16900 Lammi

sekä Ruununmyllyn neuvola, Ruununmyl-
lyntie 34, 03270 HML. Laboratorio on sul-
jettu 17.6.-21.7.

Röntgenissä Viipurintien terveysase-
malla toimitaan kesäajan supistetusti.
Ajanvaraus puhelimitse röntgen- ja ultra-
äänitutkimuksiin p. 03 621 9281 ma-pe
klo 8-11.30 ja klo 12.30-14.

Hammaskuvauksiin ajanvaraus suun ter-
veydenhuollon ajanvarauksesta puh. 03
621 9100.

Hammashoito toimii supistetusti ajalla
26.6.-14.7., jolloin suljettuna ovat Rengon,
Hauhon ja Kalvolan hammashoitolat. Kes-
kitetty ajanvaraus klo 8-15, puh. 03 621
9100. Viikonlopun päivystyksestä lue lisää
Oma Hämeen verkkosivuilta.

**Apuvälinelainaamo Viipurintien
terveysasemalla** palvelee ma klo 9-12,
ti-ke klo 12-16, to klo 8-12, pe ajanvara-
uksella. Puheluita vastaanotetaan puh. 03
621 9266, takaisinsoitto käytössä.

**Hoitotarvikejakelu Viipurintien ter-
veysasemalla** palvelee ma-ti klo 8-12,
ke-to 14-17. Tiedustelut tarvittaessa p. 03
621 9269 (takaisinsoitto). Suljettu poikke-
uksellisesti torstaina 20.6.

**Kanta-Hämeen perheoikeudellinen
yksikkö** toimii supistetusti 20.6.-2.8. Hä-
meenlinnan toimipiste on suljettuna 8.-
14.7.

**Lastenvalvojan keskitetty ajanvara-
us on** suljettu 8.-14.7. ja 25.-26.7.

Lastenvalvojien ohjaus ja neuvonta:

15.-26.7. ma-pe klo 11-12
puh. 040 585 8231

29.7.-2.8. ma-pe klo 11-12
puh. 050 471 9363

**Muistathan myös Oma Häme-so-
velluksen, jonka avulla terveyspal-
velut kulkevat kätevästi mukana,
myös osoitteessa www.omahame.fi.**